

စိတ်ကူးချိုချိုအနုပညာ

၈၈
ဗလာဒီမီယာပူတင်

၈၈
ပုဂံပြန်
မြန်မာပြန်

PUTIN'S PROGRESS
Peter Truscott

ဒုတိယအကြိမ်ပြည့်စွက်ရိုက်နှိပ်ခြင်း

ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ

ကျွန်တော်က အထွေထွေများနှင့်အတူ စာပေနယ်တွင် စတင် ကျင်လည်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်။ ပထမဆုံး “ငှာယင်ဗန်ထရွှင်း” ရေးပြီးသည့်နောက် “အိုယန်ဟိုင်၏ တေးသံ” ရေးဖြစ်သည်။ ယခု “ဗလာဒီမီယာပူတင်” ကိုလည်း ကျွန်တော် ဘာသာပြန်လိုသဖြင့် အလင်္ကာဝတ်ရည် စာအုပ်တိုက်မှ ကိုဥက္ကာအေးကို မှာလိုက်ရာ သူက စင်ကာပူမှနေ ဝယ်ယူခဲ့ပါသည်။

ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို အလင်္ကာဝတ်ရည် ဂျာနယ်တွင် အပတ်စဉ် ရေးသားခဲ့ပြီးနောက် ဆက်မရေးဖြစ်တော့ပါ။ ယခု ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်မှ ဦးစိုးညွန့်နှင့် စကားလက်ဆုံကျရင်း ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို ပြီးစီးအောင် ရေးသားဖြစ်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ပီတာထရပ်စ်ကော့၏ Putin's Progress စာအုပ်ကို ယူလာပေးသော ကိုဥက္ကာအေးကို ကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း၊ ထိုစာအုပ်ကို (ပထမအကြိမ်အဖြစ်) ထုတ်ဝေပေးသော ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်မှ ဦးစိုးညွန့်ကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း အလေးအနက် ဖော်ပြလိုပါသည်။

ထက်မြက်

ထက်မြက်၏ အထွေထွေ

ရန်ကုန်မြို့တွင် အဖ ဦးဘိုးသီ၊ အမိ ဒေါ်သိန်းတင်တို့မှ ၁၉၄၀ ခု အောက်တိုဘာလ ၆ ရက် တနင်္လာနေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ အမည်ရင်း ဦးကျော်နိုင် ဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်က ကျိုက္ကဆံ ရွှေကျင်တိုက်ဟောင်းတွင် ပညာစတင် သင်ကြားခဲ့သည်။

ကျိုက္ကဆံ မူလတန်းကျောင်း၊ အထက(၁) သင်္ဃန်းကျွန်း၊ အထက (၁) တာမွေတို့တွင် ပညာသင်ကြားပြီး ၁၀ တန်းအောင်သည့်အခါ လုပ်သားများကောလိပ်တွင် ဘီအေနောက်ဆုံးနှစ်အထိ ပညာသင်ကြား ခဲ့သည်။

၁၀ တန်းအောင်ပြီးသည့်အခါ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်တို့တွင် အမှုထမ်းခဲ့သည်။

၁၉၇၂ ခုနှစ်၌ ပြည်သူ့ကြယ်ဂျာနယ်တွင် အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ပြီး စာပေဝေဖန်ရေး၊ စာပေဆောင်းပါး၊ ဘာသာပြန်ဝတ္ထုများကို ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ငယ်ငယ်ဗန်ထရိုင်း၊ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် အိုယန်ဟိုင်၏ တေးသံ၊ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် နေ၏ နေရောင်ဆီသို့ ည၏ ကြယ်ရောင်နှင့် အတူ ဘာသာပြန်စာအုပ်များကို ရေးသားခဲ့သည်။

ချက်လီချက်ပလင်၊ လီကွမ်ယု၊ ဂျောဒဗလူဘုရှ်နှင့် အီရတ်စစ်ပွဲ၊
မင်းမဲ့ဝါဒနှင့် အကြမ်းဖက်ဝါဒ စသည့်စာအုပ်များနှင့် အင်တာဗျူးဘယ်
လဲ ဘာလဲ။

ဘဝမာယာလား အလှမာယာလား စာပေဝေဖန်ရေးစာအုပ်များကို
ရေးသားခဲ့သည်။

ထက်မြက် ကလောင်အပြင် မောင်ရိုး၊ ရဲကောင်းထက်၊ မင်းအိမ်
စည်၊ မိုးရဲ၊ မောရိယစသော ကလောင်များနှင့်လည်း ရေးသားခဲ့သည်။

★

ယခင် ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် ယခုပူတင် ဒုတိယအကြိမ်
ထုတ်ဝေသော “ဗလာဒီမီယာပူတင်” အတွက် ဘာသာပြန်သူ
အမှာ

ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားပြီး အရှေ့ဥရောပတစ်ခွင်လုံး
ဆိုရှယ်လစ်လောင်းရိပ်အောက်မှ လွတ်မြောက်သွားသည့်ခေတ်၌ ကမ္ဘာ
တွင် ယခင်က လွှမ်းမိုးခဲ့သော စူပါပါဝါနိုင်ငံကြီးနှစ်ခုတွင် အမေရိကန်
တစ်နိုင်ငံတည်းသာ ကျန်ရှိတော့သည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် ယခု
အခါ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်အဖြစ် တည်ရှိနေသည်။ အမေရိကန်နှင့် ပလဲနံ
ပသင့်လာမလားဟုလည်း တချို့က မျှော်လင့်ကြ၏။ သို့သော် ဂေါ်ဘာ
ချော့ဗ်ခေတ်လွန် သမ္မတယဲလ်ဆင် လက်ထက်တွင် အမေရိကန်
နောက်လိုက် ဖြစ်တော့မယောင် ကမ္ဘာ့ပြည်သူများက ထင်ခဲ့ကြသည်။
သို့သော် သူ့နောက်ဆက်ခံသည့် သမ္မတပူတင် လက်ထက်တွင်မူ
အခြေအနေများ ပြောင်းဆန်ကုန်တော့သည်။ စစ်အေးတိုက်ပွဲများ ထပ်
ပေါ်တော့မလားဟု ထင်ရသည်အထိ ပူတင်ခေတ် ရုရှားမှာ
လက်ရဲဇက်ရဲ ဖြစ်နေလေသည်။

ရုရှားပြည်သူများကလည်း ပူတင်အပေါ် ယုံကြည်မှု အတော်များ၏။
ရုရှားတွင် ဩဇာအရှိန်အဝါ မသေးလှသော ရုရှားကွန်မြူနစ်ပါတီ
သည်ပင်လျှင် ဩဇာအရှိန် အတော်ကျသွားသည်။ ရုရှားတို့က ပူတင်ကို
သူရဲကောင်းသဖွယ် ကိုးကွယ်လာကြလေသည်။ ပူတင်သည် သမ္မတ
အဖြစ် ပထမ ၄ နှစ်သက်တမ်း ၂ ကြိမ်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ထိုနှစ် ကြိမ်ထက်

ပိုမရခဲ့ပေ။ သမ္မတအဖြစ်မှ ထွက်ကာ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် အရွေးခံခဲ့သည်။ သူ့ဩဇာခံ ဖြစ်သော မက်ဗီဒက်ကို ပထမဖွဲ့စည်းပုံအရ သမ္မတတင်လိုက်၏။ ထိုအချိန်တွင် သမ္မတသက်တမ်း ၆ နှစ် ပြင်လိုက်သည်။ မက်ဗီဒက် သက်တမ်းစေ့သောအခါ သူ သမ္မတဝင်ရွေး၏။ လူထုက လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲပင် ထောက်ခံခဲ့ကြသည်။ လူထုထောက်ခံမှုကို သိလေလေ ပူတင်သည် သူလုပ်ချင်သမျှကို လက်ရဲဇက်ရဲ လုပ်လာခဲ့လေသည်။ ပူတင်ကို ကုသိုလ်ကံကလည်း ဖေးမသလား မသိပေ။ စီးပွားရေး ချွတ်ခြုံကျနေသော ရုရှားမှာ ယဲလ်ဆင်လက်ထက်တွင် မွဲနေခဲ့သော်လည်း ပူတင်လက်ထက်တွင်မူ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့များ ဖောဖောသီသီ ထွက်လာလေသည်။ ထိုရေနံဖြင့် ရုရှားသူဌေးကြီးများမှာ ချမ်းသာမှုထိပ်ဆုံး ဖြစ်လာ၏။ ပူတင်သည် တချို့ သူဌေးကြီးများကို ဖမ်းဆီးကာ နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်များ ချလေသည်။ ထိုလုပ်ရပ်ကို ရုရှားပြည်သူများကလည်း ထောက်ခံကြလေသည်။ သို့သော် ပူတင် ရင်ဆိုင်ရသည်မှာ ယခင်ဆိုဗီယက်ယူနီယံထဲမှ ရုရှားလက်အောက်ခံ၊ နောင်လွတ်လပ်သော နိုင်ငံများအဖြစ် ခွဲထွက်သွားကြသည်။ တချို့နိုင်ငံများမှာ ရုရှားနှင့်ဥမကွဲ၊ သိုက်မပျက် နေထိုင်ကြသော်လည်း ယူကရိန်းလို၊ ဂျော်ဂျီယာလို ဆိုဗီယက်အဖွဲ့သားများက လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်ဖို့ ခွဲထွက်ကြ၏။ သို့သော် ဂျော်ဂျီယာကို ရုရှားက ပြန်ထိန်းလိုက်နိုင်သည်။ ယူကရိန်းကမူ ခွဲထွက်သွားပြီး နေတိုးထဲပါဖို့ ကြိုးစားသလို အီးယူထဲဝင်ဖို့လည်း ကြိုးစား၏။ အမေရိကန်ကလည်း အနောက်မှနေ တွန်းပေး၏။ CIA ၏ အကူအညီဖြင့် ယူကရိန်းပြည်သူများ တင်မြှောက်သော အစိုးရကို ဖြုတ်ချ၍ ရုရှားဆန့်ကျင်ရေး လူထုက လမ်းပေါ်ထွက် ဆန္ဒပြသော အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ ရုရှားက ခရိုင်းမီးယားကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက် လိုက်လေတော့သည်။ ရုရှားနှင့် ပူးပေါင်းရေး၊ မပူ

ပေါင်းရေးကို လူထုဆန္ဒ ခံယူပွဲလုပ်မည်ဟု ဆို၏။ အများစုကလည်း ရုရှားနှင့် ပူးပေါင်းရေးကို ဆန္ဒမဲပေးကြသည်။ ယူကရိန်းအရှေ့ပိုင်း ရုရှားစကားပြောပြည်နယ်မှာလည်း ယူကရိန်းအစိုးရကို ဆန့်ကျင် လာ၏။ ထိုအခါ ရုရှားတပ်များက ဝင်ရောက်ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ ထို အခြေအနေကို အမေရိကန်နှင့် အနောက်နိုင်ငံများက မကြိုက်ကြပေ။ နေတိုးကလည်း စစ်တပြင်ပြင် ဖြစ်လာသည်။ သို့သော် သူတို့တိုက်ရ မည်မှာ အာဖဂန်နစ္စတန် မဟုတ်၊ အီရတ်မဟုတ်။ နျူကလီးယား လက်နက် အများအပြား ပိုင်ဆိုင်ထားသော ရုရှားနိုင်ငံ ဖြစ်နေ၏။ ထို့ ကြောင့် သူတို့လုပ်နေကျသော စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ရုရှားက မတုန်မလှုပ်ပင်။ ဂျီ-၂၀ မှ သူ့ကို ပထုတ်ထား သော်လည်း ဂရုမစိုက်ပေ။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်နှင့် အီးယူတို့ ခေါင်းခံ စရာ ပြဿနာဖြစ်လာပါတော့သည်။

KGB လူထွက် ပူတင်မှာ ခေါင်းအေး၏။ ထောက်လှမ်းရေးကိုင်တွယ် ခဲ့သော လူတစ်ယောက်ပီပီ အကွက်ကျကျလည်း လုပ်ကိုင်တတ်၏။ တစ်ချိန်တည်းတွင် သူက အားကစားသမား၊ ခပ်ရှုပ်ရှုပ် ခပ်ပွေ့ပေါ လည်း ဖြစ်၏။ ယခု အသက် ၆၂ နှစ်ရှိပြီ ဖြစ်သော်လည်း ဂျူဒို ကစားသမား၊ အားကစားလိုက်စားသူပီပီ အိုလံပစ်ကျွမ်းဘားကစားမယ် အသက် ၃၁ နှစ်အရွယ် အယ်လီနာကာဘာယက်ဗာနှင့် ငြိခဲ့လေသည်။ ထိုသတင်းကိုမူ တရားဝင်ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ပူတင်က ဝန်မခံ သလို ကာဘာယက်ဗာကလည်း ခေါင်းမညိတ်ပေ။ သို့သော် သားသမီး များပင် ထွန်းကားနေပြီဟု ဆိုပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပူတင်သည် ဇနီးဖြစ်သူ လဒ်မေလာနှင့် ကွာရှင်းပြတ်စဲထားသောကြောင့် ထိုသတင်း မှာ ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပူတင်ကို ရုရှားပြည်သူများက သူရဲကောင်းအဖြစ်

သတ်မှတ်ကြ၏။ သူသည် တရုတ်နှင့် အဆက်အသွယ်ကောင်းသလို
မြောက်ကိုရီးယားနှင့်လည်း အခင်အမင် မပျက်ခဲ့ပေ။ ယခင် ဆိုဗီယက်
ယူနီယံ၏ ရပ်တည်ချက်အတိုင်း ရပ်တည်နေသောကြောင့် အမေရိကန်
ကို မလိုလားသူများအတွက် ပူတင်မှာ သူရဲကောင်းဖြစ်နေလေသည်။
ယခု ၂၀၁၅ တတိယ သမ္မတသက်တမ်း ၃ နှစ်အထိ ပြည်သူ၏
ထောက်ခံမှု ကျမသွားခဲ့ပေ။ ရေနံကြောင့်လည်း ပူတင်သည် ကမ္ဘာ
သူဌေးကြီးများအဆင့် ရှိနေသည်ဟု ဆိုကြသည်။ သူ၏ သမ္မတလစာမှာ
ဒေါ်လာ ၉၀၀၀၀ ဖြစ်သော်လည်း ကုဋေကြွယ်သူဌေးကြီးအဖြစ် ကြွယ်ဝ
ချမ်းသာနေသည်ဟု ဆိုကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၁၂ အထိ ရေးသား
ခဲ့သော ယခု ဗလာဒီမီယာပူတင်မှာ ၂၀၁၅ အထိ လူထု စိတ်ဝင်စား
သော ရုရှားခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်နေသည်ကို ငြင်း၍ မရနိုင်ပေ။

*

နိဒါန်း

ရုရှားပြည်ထောင်စု (RUSSIAN FEDERATION) ၏ သမ္မတ (ယခု ဝန်ကြီးချုပ်) ဗလာဒီမီယာပူတင်အကြောင်း ရေးသားသော ဝီတာထရပ်စ်ကော့အကြောင်းကို အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါသည်။ ဒေါက်တာ ဝီတာထရပ်စ်ကော့သည် ၁၉၉၄ မှ ၁၉၉၉ ခုနှစ်အတွင်း ဥရောပ ပါလီမန်၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် သူသည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ လေဘာပါတီ၏ နိုင်ငံခြားရေးရာဌာနနှင့် ကာကွယ်ရေးဌာန ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိသူအဖြစ်လည်း တာဝန်ယူခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားရေးရာ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ လုံခြုံရေးကော်မတီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ရုရှားပြည်ထောင်စုနှင့် ဆက်ဆံရေးကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် လည်းကောင်း တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ပြည်သူ့ရေးရာမူဝါဒ သုတေသနဌာန၏ တွဲဖက်သုတေသနမှူးအဖြစ်လည်း တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထရပ်စ်ကော့သည် လွတ်လပ်သောမူဝါဒ လေ့လာအကဲဖြတ်သူတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပြီး ရုရှားရေးရာ အထူးပြုအသံလွှင့်သူလည်း ဖြစ်လာသည်။ သူသည် ရုရှားနိုင်ငံ၏ ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးကိစ္စများကို အထူးလေ့လာသူ ဖြစ်သည်။ ဝီတာထရပ်စ်ကော့က ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ရုရှား ပထမ၊ အနောက်နှင့်အတူ ချိုးဖျက်ခြင်း (Russia First: Breaking With the West - 1997)၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဥရောပ ကာကွယ်ရေး၊ မဟာဗျူဟာ စိန်ခေါ်မှုကို ရင်ဆိုင်ခြင်း၊ (European Defence : Meeting the Strategic Challenge - 2000) နှင့် ၂၀၀၂ ခုနှစ်

တွင် ကတ်စ်၊ ရုရှား၏ ကျဆုံးသွားသော မာန (Kursk : Russia's Lost Pride - 2002) တို့ကို ရေးသားခဲ့၏။ ယခုစာအုပ် ဗလာဒီမီယာပူတင် (Putin's Progress) ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်က ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် ပထမဆုံး ပုံနှိပ်ခဲ့သည်။ ဆိုင်မွန်နှင့် ရှုတ်စတာစာအုပ်တိုက်က ပုံနှိပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် Pocket Books က ပထမဆုံး ပုံနှိပ်ပြန်သည်။ ဝီတာထရပ်စ် ကော့သည် အောက်စဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်မှ ပါရဂူဘွဲ့ကို ရယူခဲ့ပြီး သူသည် နိုင်ငံခြားရေးရာနှင့် မူဝါဒဆိုင်ရာများကို အလေးပေးရေးသားသူ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခု ဇွန်လ၌ ဒေါက်တာ ထရပ်စ်ကော့ကို “လော့ထရပ်စ် ကော့” အဖြစ် ဒုတိယမြောက် အယ်လဇဘက် ဘုရင်မကြီးက ချီးမြှောက်သည်။ ထိုဘွဲ့ထူး၏ အပြည့်အစုံမှာ “ဝက်စ်မင်နစ်စတာမြို့ စိန့်ဂျိမ်းနန်းတော်၏ မြို့စားကြီး ထရပ်စ်ကော့” ဖြစ်သည်။ သူက ယခု စာအုပ် ဗလာဒီမီယာပူတင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဤကဲ့သို့ အမှာစာရေးသား လေသည်။

*

“ယခင် ကျွန်တော်ရေးသားခဲ့သော ကတ်စ်၊ ရုရှား၏ ကျဆုံးသွားသော မာနနှင့် ရုရှား ပထမ။ အနောက်နှင့်အတူ ချိုးဖျက်ခြင်း စာအုပ်များ ရေးသားပြီးနောက် ဤစာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု စာအုပ်သည် ရုရှားနိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်သော တတိယမြောက် စာအုပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ခေတ်သစ်ရုရှားနိုင်ငံအကြောင်းကို ရေးသားထားပါသည်။ ရုရှားပြည်ထောင်စု၏ ၁၂ နှစ်ကျော် ကာလအတွင်း ထိပ်ဆုံးရောက်လာသော အခြေအနေကို ရေးသားသည်။ လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုကျော်အတွင်း ကျွန်တော်သည် ရုရှားနိုင်ငံသို့ ၁၉ ကြိမ်

သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပြီးပြီ။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်က ကျွန်တော် တစ်ဦး တည်း ၃ ကြိမ် သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့သည်။ တစ်ကြိမ်လျှင် ၆ လ ကျော် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်၊ စာရေးဆရာ တစ်ယောက်၊ နိုင်ငံရေး ဝေဖန်သုံးသပ်သူတစ်ယောက် အနေဖြင့် ကျွန်တော်သည် ရုရှားနိုင်ငံရေးသမား ရာပေါင်းများစွာနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ သလို ပညာရှင်များ၊ လုပ်ငန်းရှင်များ၊ ဗျူရိုကရက်များ၊ စစ်ဘက်အရာရှိ များ၊ လုံခြုံရေးအရာရှိ ရာပေါင်းများစွာကိုလည်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ယခင်က ဥရောပ ပါလီမန်၏ အမတ်တစ်ဦး အဖြစ် အလုပ်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ရုရှားပြည်ထောင်စုနှင့် ဆက်ဆံ ရေးအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် အဖြစ်လည်း ရုရှားများနှင့် ဆက်ဆံခဲ့ ဖူးပါသည်။ ထို့ပြင် စာရေးဆရာတစ်ယောက်အဖြစ် ယခင်က ဆိုဗီယက် ယူနီယံကာလ ထင်ရှားသူတို့နှင့်လည်း ဆက်ဆံခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုစာအုပ် ဗလာဒီမီယာပူတင် (Putin's Progress) ရေးသားဖို့အတွက် တွေ့ဆုံရမည့်သူများကို စာရင်းပြုစုထားခဲ့သည်။ ယခုစာအုပ် ရေးသားဖို့ အတွက် ယခု ရုရှားနှင့် ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရုံမက နေတိုးမှ လုံခြုံရေးအရာရှိများ၊ ဥရောပ ယူနီယံမှ အချက်အလက်များ၊ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဌာနမှ အထောက်အထား များ၊ ကမ္ဘာစီးပွားရေး အခြေအနေနှင့် လူ့အခွင့်အရေး မှတ်တမ်းများကို ပါ လေ့လာပြီး ရေးသားခဲ့ပါသည်။ အကယ်၍ ကျွန်တော် မေးမြန်းခဲ့ သော လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ စာရင်းများတွင် ဓမ္မမိဋ္ဌာန် မကျသော အလွန်အမင်း ဆန္ဒစွဲ ပြင်းထန်သည့် အချက်များ၊ တစ်ဖက်စောင်းနင်း ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ပြောဆိုချက်များ ပါရှိခဲ့ပါလျှင် ထိုအချက်များကို ချန်လှပ် ထားရန် မေ့လျော့ခဲ့သည့် ကျွန်တော့်အပြစ်အတွက် ဝန်ချတောင်းပန် အပ်ပါသည်။

ယခု ဗလာဒီမီယာပူတင် စာအုပ်တွင် အောက်ခြေမှတ်စုများ သို့မဟုတ် အဆုံးသတ် မှတ်စုများကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြခြင်း မပြုရန် ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ စာအုပ်ရေးသားရန် အတွက် ထိုကာလများ အတွင်းက ကျွန်တော်သည် စာအုပ်ပေါင်းများစွာကို အရူးတစ်ယောက် လို အငမ်းမရ ဖတ်ရှုခဲ့ပါသည်။ အောက်ခြေမှတ်စု ဆိုသည်မှာ စာအုပ် အတွဲပေါင်းများစွာကို လေ့လာဖတ်ရှုသော ပညာရပ်လုပ်ငန်းများတွင် ချန်လှပ်ထားသင့်သော အချက်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ထင်ပါသည်။ ထို့ ကြောင့် အောက်ခြေမှတ်စုများကို ထည့်သွင်းခြင်း မပြုခဲ့ပါ။ ကျွန်တော့် အနေနှင့် ယခုစာအုပ် ရေးသားရန် တတ်နိုင်သမျှ သုတေသန ပြုလုပ်ခဲ့ ပါသည်။ အရင်းအမြစ်မှတ်စု (Source Notes) ပေါင်း များစွာကို စာရင်း ပြုလုပ်ပြီး ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ထိုအရင်းအမြစ် မှတ်စုများကို စာအုပ် အခန်းလိုက်အဖြစ် စာအုပ်၏ နောက်ဆုံးတွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြ ထားသည်။ ကျွန်တော် ပြုလုပ်ခဲ့သော တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက် အများ အပြားတွင် မည်သူနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်ဆိုသော တိကျသည့် အတည်ပြု ချက်များကို ကျွန်တော် မဖော်ထုတ်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် အရင်းအမြစ် မှတ်စုတွင် မပါဝင်နိုင်ပေ။ အချို့လူများသည် သူတို့နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်း ခြင်းကို မဖော်ပြလိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်အား တားမြစ်ခဲ့ပါသည်။ စာအုပ်ထဲ တွင် ပါရှိသော အမြင်အားလုံးမှာ ကျွန်တော့်အမြင်များသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမှားအယွင်းများ၊ အချက်အလက်များ ကျန်နေခဲ့ပါလျှင် ကျွန်တော့်မှာသာ တာဝန်ရှိပါသည်။ ယခုစာအုပ် ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် ကျွန်တော့်ကို ကူညီပြောပြသူများ၊ ညွှန်ကြားသူများကို အထူး ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ကျွန်တော့်အတွက် ကံကောင်းသည်မှာ ယခင်က မော်စကိုတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသော ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း (ဗြိတိန်နိုင်ငံ) ၏ သံအမတ်ကြီး ၃ ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ခြင်း

ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများမှာ ဆာဘရိုင် ယန်ဖောလ်၊ ဆာအင်ဒရူး ဝုဒ်နှင့် ဆာရောဒရစ်လိုင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့သည် ကျွန်တော့်ကို အချိန်ပေးပြီး လက်ခံတွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ဆာဒင်ဒရူးမှာ ကျွန်တော် မေးမြန်းသမျှ အချက်အလက်ပေါင်းများစွာကို စိတ်ရှည်သည်းခံစွာဖြင့် ဖြေဆိုရှင်းလင်းပေးသည့်အတွက်လည်း အလွန်ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲ၏ ယခင် နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ အကြံပေး အရာရှိချုပ်ဖြစ်ပြီး၊ ယခု အမေရိကန်ဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီးဖြစ်သည့် ဆာဒေးဗစ်မန်းနင်းကလည်း ဗြိတိသျှ-ရုရှား ဆက်ဆံရေးအကြောင်း များကို ကျွန်တော့်အား ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။ ဗြိတိသျှ နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှ ရုရှားရေးရာ ကျွမ်းကျင်သူများဖြစ်သော ဂျနက်ဂန်း၊ နီဂယ်ရီးဒေဗီနှင့် ဒန်ကင်အယ်လန်တို့ကလည်း နောက်ခံ အကြောင်းအရာများကို ရှာဖွေ ပေးကြပါသည်။ မော်စကို သံရုံးမှလည်း အချက်အလက်များ ကူညီပေး ပါသည်။ မော်စကိုရှိ အမေရိကန် မော်စကိုသံရုံးမှလည်း အချက်အလက် များ ကူညီပေးပါသည်။ မော်စကိုရှိ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီးကလည်း အကူအညီ ပေးပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အကူအညီပေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ရုရှားနိုင်ငံအကြောင်း ပြောပြသော ကျွန်တော့်ဇနီးသည်၏ အဘွား၊ ကျွန်တော့်ယောက္ခမ အိုင်ဗန်နော့ဗ်နာနှင့် ကျွန်တော့်ဇနီးသည် ဆဗက် လာနာတို့ကိုလည်း ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။ ဆဗက်လာနာသည် စိန်ပီတာစဘတ် ဇာတိ ဖြစ်ပြီး ဗလာဒီမီယာပူတင် ပညာသင်ကြားခဲ့သော လီနင်ဂရက် တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ သူမ သည် အချက်အလက်ပေါင်းများစွာကို ရှာဖွေစုဆောင်းပေးသလို၊ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းများစွာကို ကူညီပေးခဲ့သူ တစ်ယောက် ဖြစ် ပါသည်”

ဟု ပီတာထရပ်စ်ကော့က အမှာ ရေးသားထားသည်။ ထိုအမှာကို

လန်ဒန်ရှိ ပါလီမန် အဆောက်အအုံတွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလက ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဗလာဒီမီယာပူတင်သည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ဇာတ်သိမ်းသွားပြီးနောက် ရုရှားနိုင်ငံ၏ လူထုယုံကြည်မှု အရှိဆုံး ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံတွင် ဆိုရှယ်လစ်စနစ် ပြိုကျစဉ်က အပြောကောင်း၊ အဟောကောင်း၊ ဟန်ရေးပြကောင်းသော သမ္မတ ဘောရစ်ယဲလ်ဆင် အာဏာရလာခဲ့သည်။ သူသည် လွတ်လပ်မှု ကို တောင့်တနေသော ရုရှားလူထုအား စည်းရုံးသိမ်းသွင်းနိုင် သော်လည်း ရုရှားတို့၏ ချွတ်ခြံကျနေသော် စီးပွားရေးကို မြှင့်တင်နိုင် အောင် မဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပေ။ သမ္မတယဲလ်ဆင်၏ လက်အောက်တွင် ရုရှားအစိုးရ အဖွဲ့ပေါင်းများစွာ ပြောင်းလဲခဲ့သော်လည်း ရုရှားနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေးတို့မှာ ဩဇာကျဆင်းလျက် ရှိသည်။ ထို့နောက် ကေဂျီဘီအရာရှိဟောင်း ဗလာဒီမီယာပူတင်ကို ယဲလ်ဆင်က ရွေးချယ်ပြီး သမ္မတအဖြစ် ပြည်သူ့ဆန္ဒအတိုင်း တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရုရှားနိုင်ငံ၏ အခြေအနေမှာ တည်ငြိမ်လာခဲ့သည်။ ပူ တင်သည် ကေဂျီဘီ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များ အတိုင်း လုပ်သင့်သည်များ ကို ပြတ်သားစွာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နှင့် အနောက်အုပ်စု၏ အလိုကျအတိုင်းလည်း လုပ်ခဲ့သည် မဟုတ်ပေ။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ အကျိုးစီးပွား၊ ရုရှားပြည်ထောင်စု၏ အကျိုးစီးပွား၊ အရှေ့ဥရောပရှိ မဟာမိတ်နိုင်ငံများ၏ အကျိုးစီးပွားကို အတတ်နိုင်ဆုံး ကာကွယ် ပေးသည်။

ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံထဲတွင် ပါဝင်ခဲ့သော ပြည်နယ်များမှာ ဆိုဗီယက်ပြိုကွဲပြီးနောက် နိုင်ငံငယ်များအဖြစ် ခွဲထွက်သွားကြသည်။ ယူကရိန်း၊ ဥဇဘက်ကစ္စတန်၊ တာဂျစ်ကစ္စတန်၊ အဇာဘိုင်ဂျန် စသည် တို့မှာ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် နိုင်ငံများ ဖြစ်သွားကြသည်။ ထို့အတူ ပို

လန်၊ ရိုမေးနီးယား၊ ဘူဂေးရီးယား၊ ဟန်ဂေရီ စသည့် နိုင်ငံများမှာလည်း
နေတိုး စစ်စာချုပ်အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအဖြစ် ပါရှိသွားသလို၊ အီးယူခေါ် ဥ
ရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအဖြစ်လည်း ပါဝင်သွားသည်။ ရုရှား
ပြည်ထောင်စု (Russian Federation) မှာမူ အီးယူသို့လည်း မဝင်၊ နေတိုး
နှင့်လည်း မဆက်သွယ်ခဲ့ပေ။ အီရတ်စစ်ပွဲကို ထိပ်ဆုံးမှ ဆန့်ကျင်ခဲ့သ
ည့် နိုင်ငံလည်း ဖြစ်သည်။

ပူတင်သည် ခေတ်သစ်ရုရှား၏ ပြတ်သားသော ခေါင်းဆောင်တစ်
ယောက် ဖြစ်သည်။ ယဲလ်ဆင်လက်ထက်က မဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့သော
နိုင်ငံခြားဆက်သွယ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
စသည်တို့ကို ပြတ်ပြတ်သားသား ဆောင်ရွက်သည်။ ချေချင်ညာ
ပြဿနာမျိုးတွင် ချေချင်ညာသူပုန်များကို စစ်တပ်မှာ စေလွှတ်
တိုက်ခိုက် ချေမှုန်းသည်။ ရုရှား၏ နိုင်ငံရေးကို လွှမ်းမိုး ချုပ်ကိုင်ရန်
ကြံစည်သော ရုရှားသန်းကြွယ် သူဌေးကြီးများကိုလည်း ပြင်းထန်စွာ
အရေးယူခဲ့သည်။ သို့သော် သူ့အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် အဏာမြူ
ရေငုပ်သင်္ဘော ကတ်စ်၏ ကြေကွဲဖွယ်ရာ ဆုံးရှုံးမှုမျိုး ကြုံတွေ့ခဲ့ရသလို၊
မော်စကို ကဇာတ်ရုံကို ချေချင်ညာသူပုန်များက သိမ်းပိုက်ပြီး လူထုအား
ဓားစာခံဖမ်းဆီးထားခြင်းကိုလည်း ပူတင်က အလျှော့မပေးဘဲ စီးနင်း
တိုက်ခိုက်ပစ်လိုက်သည်။ ဘက်စလန်ကျောင်းကို ချေချင်ညာသူပုန်များ
အပိုင်စီးပြီး ကျောင်းသားများ အပါအဝင် လူပေါင်း ၁၀၀၀ ကျော်ကို
ဓားစာခံထားရှိခြင်းကိုလည်း ချေမှုန်းပစ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပြတ်သားသော
ပူတင်၏ ခေါင်းဆောင်မှုကို အနောက်အုပ်စုက မလိုလားကြပေ။ ယူ
ကရိန်းနိုင်ငံတွင် ရွေးချယ်ထားသော သမ္မတအား လူထုဆန္ဒပြပွဲဖြင့်
ဖြုတ်ချခဲ့ခြင်းကို ပူတင်က ဆန့်ကျင်သည်။ အမေရိကန်နှင့်
အနောက်အုပ်စုအနေဖြင့် အရှေ့ဥရောပနိုင်ငံများ၏ လွတ်လပ်မှုကို ဝင်

ရောက်သွေးထိုးပေးခြင်း မပြုကြရန်၊ တည်ငြိမ်မှု ကင်းမဲ့အောင် မပြုလုပ်ကြရန် သတိပေးခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗလဒီဇီယာပူတင်သည် ဘယ်လိုလူလဲ၊ ဘယ်ဇာတိကလဲ၊ သူ့မျိုးရိုးက ဘာလဲ၊ အရည်အချင်း ဘယ်လောက် ရှိသလဲ၊ နိုင်ငံအတွက် ဘယ်လောက် စွမ်းဆောင်ခဲ့သလဲ စသည်တို့ကို ပီတာထရပ်စ်ကော့က ရေးသားထားလေသည်။

ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို စတင်တည်ထောင်သော ဗလဒီဇီယာလီနင်မှာ ရုရှားသမိုင်းတွင် လူထု အကြည်ညိုဆုံးနှင့် ထောက်ခံမှုအရှိဆုံး ရုရှားခေါင်းဆောင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ခေတ်လွန်နှင့် ရုရှားသမိုင်းတွင် ဒုတိယလူထု အထောက်ခံဆုံး ခေါင်းဆောင်မှာ ဗလဒီဇီယာပူတင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သမ္မတယဲလ်ဆင် အငြိမ်းစားယူပြီးနောက် ယာယီ သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ နောက် သမ္မတသက်တမ်း နှစ်ကြိမ်တိုင် ရုရှားလူထုက သောင်းသောင်းဖြဖြ ထောက်ခံပေးခဲ့ကြသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေအရ သမ္မတသက်တမ်း ၂ ကြိမ်သာ ရွေးကောက်ခံခွင့် ရှိသဖြင့် တတိယအကြိမ် သမ္မတ မဖြစ်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ပူတင်ကို အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် နေရာပြောင်းပြီး တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ရုရှားလူထု၏ ထောက်ခံမှုကို ရရုံမက ရုရှား ကွန်မြူနစ်ပါတီ (ရုရှားနိုင်ငံတွင် ဒုတိယ အင်အားအကြီးဆုံးနိုင်ငံရေး ပါတီ) ကလည်း ပူတင်ကို ထောက်ခံသည်။ ပူတင်လက်ထက်တွင် ရုရှားသည် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ အများအပြား ထွက်ရှိသောကြောင့် ကမ္ဘာတွင် လောင်စာသယံဇာတ အင်အားတောင့်တင်းသော နိုင်ငံ ဖြစ်လာသည်။ ချမ်းသာကြွယ်ဝလာသည်။ အနောက်နိုင်ငံများအပေး မှီခိုမှုလည်း နည်းလာသည်။ ထိုသို့ တိုင်းပြည်အင်အား တောင့်တင်းရန် တိုင်းပြည်၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေး တည်ငြိမ်တိုးတက်အောင် ပူတင် ဘယ်လို

စွမ်းဆောင်ခဲ့သလဲ ဆိုသည်ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖတ်ရှုရမည် ဖြစ်ပေ
သည်။

*